

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 358/2026-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditsa (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] zastúpenej RASLEGAL, s. r. o., Mostová 2, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/14/2025 z 25. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. mája 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva vlastníť majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 20 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie napadnutým uznesením označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Žiada tiež priznať jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako žalobkyňa podala na Okresnom súde Bratislava IV žalobu o určenie, že je vlastníčkou nehnuteľností (bytu a s ním spojených spoluvlastníckych práv), a žiadala aj o priznanie náhrady trov konania. V odôvodnení žaloby uviedla, že na základe kúpnej zmluvy zo 16. decembra 2009 sa stala výlučnou vlastníčkou sporného bytu. Neskôr sa dozvedela, že proti predávajúcej (ktorá byt nadobudla darovaním od pôvodného vlastníka) bola podaná žaloba o určenie neplatnosti darovacej zmluvy a neplatnosti zmlúv o zriadení a zrušení vecného bremena vedená na tomto súde pod sp. zn. 25C/417/2009,

pričom na základe rozšírenia žaloby sa sporovou stranou stala aj sama sťažovateľka. Rozsudkom okresného súdu vo veci sp. zn. 25C/417/2009, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co/173/2018-640 z 5. septembra 2018, bolo určené, že darovacia zmluva z 8. februára 2005, ako aj kúpna zmluva zo 16. decembra 2009 sú neplatné (dovolanie proti rozsudku krajského súdu najvyšší súd odmietol uznesením sp. zn. 7Cdo/139/2019 z 30. januára 2020).

3. Sťažovateľka tvrdila, že v konaní o jej žalobe ide v konečnom dôsledku o spor dvoch nevlastníkov, pričom je to práve ona, komu svedčí tzv. „lepšie právo“, pretože žalovaní v 1. až 3. rade boli pri ochrane svojich práv nedbalí. Ich nedbalosť bola podľa nej spojená jednak s uzatvorením samotnej darovacej zmluvy z 8. februára 2005, ako aj so správaním pôvodného žalovaného a žalovaných, ktorí nekonali aktívne v záujme ochrany svojich práv v čase, keď pôvodný žalovaný nebol evidovaný ako vlastník bytu, hoci boli s touto skutočnosťou uzrozmene, a taktiež s tým, že po podaní žaloby vo veci sp. zn. 25C/417/2009 nepožiadali včas o zápis poznámky v katastri nehnuteľností, ktorá by indikovala, že vo vzťahu k bytu je vedené súdne konanie. V priebehu preskúmaného konania pôvodný žalovaný zomrel 25. novembra 2021 a byt nadobudli žalovaní v 1. a 2. rade v podiele $\frac{1}{2}$, s ktorými súd pokračoval v konaní.

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 25C/44/2018-473 zo 14. marca 2023 žalobu sťažovateľky zamietol, žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania, konanie proti žalovanému v 3. rade zastavil a priznal mu nárok na náhradu trov konania a návrh sťažovateľky na prerušenie konania zamietol. Z vykonaného dokazovania okresný súd uzavrel, že sťažovateľkin nárok nie je dôvodný a vlastními bytu sú žalovaní, ktorí ho nadobudli dedením po pôvodnom žalovanom poručníkovi.

5. Sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu v časti zamietnutia svojej žaloby a priznania náhrady trov konania odvolanie. Krajský súd svojím rozsudkom č. k. 10Co/32/2023-520 z 25. januára 2024 v napadnutej časti potvrdil rozsudok okresného súdu. V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd konštatoval, že sťažovateľka nemá žiadny nadobúdaci titul k bytu a ochrana jej práv ako dobromyseľnej nadobúdateľky bytu jej nebola zo strany súdu právoplatne poskytnutá, nie je v právnej neistote týkajúcej sa svojho vlastníctva k bytu. Vychádzal pritom zo zistenia, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 25C/417/2009 bolo o žalobe pôvodného žalovaného podanej proti predávajúcej a sťažovateľke rozsudkom právoplatne rozhodnuté, že darovacia zmluva z 8. februára 2005 je neplatná, rovnako ako kúpna zmluva zo 16. decembra 2019, ktorou sťažovateľka nadobudla dotknutý byt. Vzájomná žaloba sťažovateľky, ktorou sa domáhala určenia že pôvodný žalovaný nie je vlastníkom bytu, bola okresným súdom pre nedostatok jej naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení taktiež právoplatne zamietnutá. Dovolanie sťažovateľky v tejto veci bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/139/2019 z 30. januára 2020 odmietnuté. Na základe uvedeného krajský súd dospel k záveru, že na požadovanom určení sťažovateľka nemá naliehavý právny záujem a na podanie dotknutej žaloby v preskúmanom konaní nie je aktívne vecne legitimovaná a nemá na riešení tejto len ňou nastolenej prejudiciálnej otázky naliehavý právny záujem, keďže jej vyriešením sa jej postavenie nevlastníčky bytu nijako nemení.

6. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Najvyšší súd dovolanie

napadnutým uznesením odmietol postupom podľa § 447 písm. c), resp. f) CSP a žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu argumentovala, že súdy zúčastnené na rozhodovaní tejto veci jej odňali možnosť konať pred súdom v dôsledku nesprávneho formalistického vyhodnotenia otázky naliehavého právneho záujmu. Právna ochrana jej mala byť poskytnutá, keďže aj čiastočná ochrana odstránenia stavu právnej neistoty a obnovenie zápisu v katastri v prospech osoby s „lepším právom“ predstavujú relevantný a právom chránený následok, ktorý odôvodňuje poskytnutie súdnej ochrany. Prijatím záveru o neexistencii naliehavého právneho záujmu súdy rezignovali na samotnú podstatu tohto sporu, ktorou je spor dobromyseľného nevlastníka proti pasívnemu nevlastníkovi o tom, komu svedčí tzv. lepšie právo.

8. Súdy sa zaoberali výlučne posúdením možnosti prelomenia právnej zásady *nemo plus iuris*, čo však nebola otázka pre rozhodnutie tejto veci podstatná. Napriek jej návrhom súdy nevykonali dokazovanie týkajúce sa platnosti kúpnej zmluvy z roku 2001, ktorou pôvodný žalovaný nadobudol byt, a potom nesprávne vychádzali z toho, že v tejto veci ide o spor vlastníka s nevlastníkom bytu, čo však nezodpovedá skutočnosti, pretože pôvodný vlastník bytu (pôvodný žalovaný) v čase nadobudnutia bytu podľa nej nedisponoval spôsobilosťou na právne úkony. V rozhodnutí absentuje vysvetlenie, z akého dôvodu boli ňou navrhované dôkazy považované za nadbytočné, právne irelevantné alebo nespôsobilé preukázať rozhodujúce skutkové okolnosti. Súdy sťažovateľke uvedeným postupom fakticky odňali reálnu možnosť účinne uplatniť a obhájiť jej subjektívne právo v súdnom konaní.

9. Rozhodnutia súdov zúčastnených na rozhodovaní tejto veci považuje sťažovateľka za nedostatočne odôvodnené a arbitrárne, pretože sú založené na nesprávnom právnom uchopení veci bez riadneho vysporiadania sa s rozhodujúcimi skutkovými okolnosťami a bez ústavne akceptovateľného odôvodnenia kľúčovej otázky tzv. „lepšieho práva“.

10. Žalovaní mali už v roku 2005 možnosť iniciovať súdne konanie o pozbavení spôsobilosti pôvodného žalovaného na právne úkony, ako aj spochybniť darovanie bytu, čo však neurobili. Celá situácia je zapríčinená ich pasivitou, resp. nekonaním, keďže boli nedbanliví, neiniciovali zápis poznámky o prebiehajúcom konaní do katastra nehnuteľností, čo malo byť súdmi zohľadnené na ich ťarchu. Na druhej strane dobromyseľnosť sťažovateľky pri kúpe jej bytu súdmi vôbec nebola vyhodnotená.

11. Sťažovateľka je jedinou osobou, ktorá znáša negatívne majetkové následky celého právneho a skutkového reťazca v tejto veci, pretože pôvodný žalovaný bol opätovne zapísaný ako vlastník bytu na list vlastníctva a ona stratila nielen nadobudnutý byt, ale zároveň jej nebola vrátená ani zaplatená kúpna cena. Táto pohľadávka je navyše nevymáhateľná, pretože predávajúca, od ktorej byt odkúpila, sa medzičasom zbavila svojho majetku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia, v ktorom nebola zohľadnená argumentácia sťažovateľky týkajúca sa existencie naliehavého právneho záujmu v tejto veci.

13. Podľa § 123 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

14. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je podstatnou (osobitnou) náležitosťou ústavnej sťažnosti a od jeho kvality sa v podstate odvíja možnosť prieskumu ústavného súdu. Dôvody ústavnej sťažnosti by mali byť prispôsobené namietaným porušeniam základných práv alebo slobôd. V danom prípade je sťažovateľka zastúpená advokátom ako kvalifikovaným právnym zástupcom, no napriek tomu zákonná náležitosť ústavnej sťažnosti absentuje.

15. V prvom rade musí ústavný súd konštatovať, že sťažovateľka síce formálne napáda uznesenie najvyššieho súdu vo svojej veci, avšak vo svojej argumentácii iba súhrnne rekapituluje skutkový stav a zároveň prezentuje svoje vlastné predstavy o výsledku konania (tohto aj predchádzajúceho, už právoplatne skončeného). Ústavná sťažnosť odráža jej komplexnú nespokojnosť s výsledkom tohto sporu. Sťažovateľka argumentuje poukazom na skutkové okolnosti preukazujúce, že aj na jej strane preukazne došlo k poškodeniu jej záujmov, a pokúša sa dosiahnuť ňou žiadaný výsledok. V ústavnej sťažnosti absentuje konkrétna vecná ústavnoprávna argumentácia spochybňujúca adresne jednotlivé relevantné závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorá by mohla tvoriť základ ústavnoprávneho prieskumu tejto sťažnosti.

16. Ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok podstatnej zákonom predpísanej náležitosti ustanovenej v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 241/2013, III. ÚS 313/2016).

17. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľky nespĺňa požiadavky kvalifikovanej ústavnej sťažnosti, ktorá by zodpovedala zákonným požiadavkám (absencia konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základných práv a slobôd), čo viedlo ústavný súd k jej odmietnutiu podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

18. Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia, v ktorom najvyšší súd vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP poukázal v bodoch 8.3 a 8.4 na relevantnú časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu, v ktorom uviedol, že sťažovateľka bola v spore neúspešná v dôsledku nedostatku naliehavého právneho záujmu na podaní určovacej žaloby. V tejto súvislosti poukazoval predovšetkým na to, že jej vlastnícke právo k bytu nie je

medzi sporovými stranami sporné (sama sťažovateľka sa označovala za nevlastníka) a žalovaní byt nadobudli do spoluvlastníctva dedením po pôvodnom žalovanom. Vzhľadom na to sťažovateľka nemá na požadovanom určení naliehavý právny záujem a nie je ani aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby o určenie vlastníctva k bytu. Ústavný súd napokon v tejto súvislosti poznamenáva, že status sťažovateľky v tomto spore bol predurčený právoplatným rozhodnutím najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 7Cdo/139/2019, v ktorej sa posudzovala neplatnosť ňou uzavretej kúpnej zmluvy zo 16. decembra 2009, ktoré bolo predmetom prieskumu ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 484/2021. K namietanému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP ústavný súd poukazuje na to, že žaloba sťažovateľky bola zamietnutá už z procesných dôvodov (pre nedostatok naliehavého právneho záujmu), preto najvyšší súd na právne otázky formulované sťažovateľkou odpovedať nemusel. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky preto bolo možné odmietnuť aj ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2026

Libor Duľa
predseda senátu